

Європейська конвенція про захист тварин під час міжнародних перевезень

Держави-члени Ради Європи, що підписали цю Конвенцію, вважаючи, що метою Ради Європи є досягнення більшої єдності між її членами з метою захисту і здійснення ідеалів і принципів, що є їхньою загальною спадщиною; усвідомлюючи, що кожен має моральне зобов'язання виявляти повагу до всіх тварин і належним чином враховувати їхню здатність страждати; спонукувані бажанням забезпечити добробут тварин під час перевезення; переконані, що міжнародне перевезення не є несумісним із добробутом тварин за умов дотримання вимог забезпечення добробуту тварин; вважаючи, отже, що в разі неможливості дотримати умов забезпечення добробуту тварин, живих тварин слід перевозити в альтернативний спосіб; вважаючи, утім, що, з міркувань добробуту тварин, час перевезення тварин, включно з тваринами, призначеними до забою, узагалі варто обмежувати в максимально можливій мірі; вважаючи, що тварини з найбільшою імовірністю наражаються на травми і стрес під час завантажувально-розвантажувальних операцій; вважаючи, що прогресу в цьому стосунку було б можна досягти на основі прийняття єдиних положень щодо міжнародного перевезення тварин, домовилися про таке:

Загальні принципи

Стаття 1 – Визначення

1. *"міжнародне перевезення"* означає будь-яке переміщення з однієї країни в іншу, за винятком рейсів коротших за 50 км і переміщення між державами-членами Європейського Економічного Співтовариства.
2. *"уповноважений ветеринар"* означає ветеринара, призначеного компетентним органом влади.
3. *"відповідальний за перевезення тварин"* означає особу, що здійснює централізоване керування організацією і здійсненням усього рейса, незалежно від того, чи передаються чи ні окремі обов'язки на час перевезення іншим сторонам за договором субпідряду. Звичайно такою особою є особа, що планує, готує і визначає умови, які підлягають виконанню іншими сторонами.
4. *"відповідальний за добробут тварин"* означає особу, що несе безпосередню фізичну відповідальність за догляд за тваринами під час перевезення. Така особа може бути супровідною особою або водієм транспортного засобу, якщо він виконує таку ж функцію.
5. *"контейнер"* означають будь-яку ґратчасту кліть, скриню, посудину або іншу жорстку тару, використовувану для транспортування тварин, що не є самохідною і не являє собою частину (знімну або незнімну) транспортного засобу.
6. *"перевізник"* означає фізичну або юридичну особу, що транспортує тварин, власним коштом або коштом третьої сторони.

Стаття 2 – Види

1. Ця Конвенція поширюється на міжнародні перевезення всіх хребетних тварин.
2. За винятком пункту 1 статті 4, і пп. 1 і 2 а і с статті 9, положення цієї Конвенції не поширюються на:
 - a випадки переміщення одиночної тварини в супроводі особи, що відповідає за неї під час перевезення;
 - b перевезення в некомерційних цілях хатніх тварин у супроводі свого власника.

Стаття 3 - Застосування Конвенції

1. Кожна Сторона застосовує, положення, що містяться в цій Конвенції, які регламентують міжнародне перевезення тварин, і несе відповідальність за дійовий

контроль і нагляд.

2. Кожна Сторона вживає необхідних заходів для забезпечення ефективної системи підготовки, що враховує положення цієї Конвенції.
3. Кожна Сторона прагне застосовувати відповідні положення цієї Конвенції до перевезення тварин, здійснюваного в межах її території.
4. Сторони надають взаємну допомогу одна одній в застосуванні положень Конвенції, зокрема шляхом обміну інформацією, обговорення питань інтерпретації і повідомлення про проблеми.

Стаття 4 – Основні принципи Конвенції

1. Тварин перевозять у спосіб, що забезпечує їхній добробут, включаючи їхнє здоров'я.
2. Наскільки можливо, тварин перевозять до місця призначення без затримки.
3. Пріоритет у контрольних пунктах надається партіям тварин.
4. Тварин затримують тільки в тих випадках, коли це конче необхідно для їхнього добробуту або для профілактики захворювань. При затримці тварин уживають належних заходів для забезпечення догляду за ними і, якщо необхідно, їх розвантаження і розміщення.
5. Кожна Сторона вживає необхідних заходів, щоб запобігти стражданню тварин або звести його до мінімуму в разі, коли страйк або інші непередбачені обставини перешкоджають строгому застосуванню положень цієї Конвенції на її території. Із цієї метою вона керується засадами, викладеними в цій Конвенції.
6. Жодне положення цієї Конвенції не перешкоджає виконанню інших правових документів з питань санітарного і ветеринарного контролю.
7. Жодне положення цієї Конвенції не обмежує права Сторони встановлювати більш вимогливі міри на захист тварин під час міжнародного перевезення.

Стаття 5 – Уповноважування перевізників

- 1 Кожна Сторона стосовно до перевізників, що транспортують тварин у комерційних цілях, забезпечує:
 - a їх реєстрацію в спосіб, що дозволяє компетентному органу швидко їх ідентифікувати у разі невиконання вимог цієї Конвенції;
 - b наявність у них дійсного для міжнародного перевезення дозволу, виданого компетентним органом Сторони, в якій такі перевізники засновані.
- 2 Кожна Сторона забезпечує видачу дозволів тим із перевізників, хто доручає перевезення тварин тільки персоналові, що пройшов належну підготовку з питань положень цієї Конвенції.
- 3 Кожна Сторона забезпечує можливість тимчасового зупинення або анулювання вищезгаданого дозволу в тих випадках, коли компетентні органи, що видали цей дозвіл, мають відомості про кількаразове або серйозне порушення перевізником положень цієї Конвенції.
4. У тому разі, коли Сторона помічає порушення цієї Конвенції перевізником, зареєстрованим іншою Стороною цієї Конвенції, то ця Сторона повідомляє останній обставини поміченого нею порушення.

Конструкція і виконання

Стаття 6 - Конструкція і виконання

- 1 Транспортні засоби, контейнери і їхнє оснащення виготовляються, обслуговуються й експлуатуються так, щоб уникнути завдання травм і страждань та гарантувати безпеку тварин під час перевезення.
- 2 Конструкція і виконання транспортних засобів або контейнерів забезпечує тваринам, за винятком усякої домашньої птиці, крім одноденних курчат, достатній простір на стояння в природному положенні.
- 3 Конструкція і виконання транспортних засобів або контейнерів забезпечують:
 - a достатній для ефективної циркуляції повітря прозір над тваринами, що перебувають навстоячки в природному положенні;
 - b змогу підтримувати відповідну транспортним видам якість і обсяг повітря, а надто в разі перевезення тварин у цілком замкнутому просторі.

- 4 Транспортні засоби, контейнери, оснащення і таке інше мають бути достатньо міцні на те, щоб витримати вагу тварин, запобігати можливості їхньої втечі або випадання, витримувати напруження, що виникає внаслідок їхніх рухів і, за потреби, мати перегородки, що захищають тварин од пересування транспортного засобу. Конструкція оснащення має передбачати швидкість і легкість його дії.
- 5 Перегородки мають жорстке виконання, досить міцне на те, щоб витримати вагу тварин, які на них нашттовхуються, та конструкцію, що не перешкоджає циркуляції повітря.
- 6 Конструкція й експлуатація транспортних засобів або контейнерів забезпечує захист тварин від негоди і несприятливих метеорологічних умов. Зокрема зовнішня покрівля прямо над тваринами має якнайменше поглинати і проводити сонячне тепло.
- 7 Підлога транспортного засобу або контейнера має антиковзне виконання. Конструкція, влаштування і спосіб експлуатації підлог не мають заподіювати тварині незручностей, фізичного болю й травм і зводити до мінімуму протікання сечі й екскрементів. Для влаштування підлоги відбирають такі матеріали, що зводять до мінімуму корозію.
- 8 Конструкція й виконання транспортного засобу або контейнера забезпечує доступ до тварин з метою їх огляду і, якщо треба, напування, годівлі і догляду.
- 9 Коли тварини мають бути на прив'язі, в транспортному засобі має бути забезпечене відповідне спорядження.
- 10 Контейнери, у яких перевозять тварин, мають маркірування, що вказує на наявність живих тварин, і позначення вертикального положення контейнера.
- 11 Конструкція й виконання транспортних засобів, контейнерів і їхнього оснащення забезпечує легке їх чищення і дезінфікування.

Підготовка до перевезення

Стаття 7 – Планування

- 1 Стосовно до кожного рейса визначається відповідальний за перевезення тварин для того, щоб будь-якого часу протягом рейса було можна одержати інформацію щодо організації, перебігу і завершення перевезення.
- 2 В разі, коли під час перевезення домашніх однокопитих, великої рогатої худоби, овець, кіз і свиней намічена тривалість рейса перевищує вісім годин, відповідальний за перевезення, складає документа, в якому викладено в подробицях передбачені щодо рейса заходи і, зокрема, така вихідна інформація:
- a позначення перевізника і транспортних засобів;
 - b позначення партії і супровідних документів (вид і кількість тварин, ветеринарні посвідки);
 - c місце і країна відправлення, місця пересадження, місця, де провадитиметься розвантаження тварин і їхній відпочинок та місце і країна призначення.
- 3 Відповідальний за перевезення забезпечує під час планованого рейса дотримання відповідних правил країн відправлення, транзиту і призначення.
- 4 Відповідальний за добробут тварин повинен негайно відзначати в документі, згаданому в пункті 2, час і місце, у яких транспортовані тварини під час рейса отримували корм, воду і відпочивали. Цей документ представляється компетентному органу на його вимогу.
- 5 Жодну тварину не перевозять, якщо відповідальний за перевезення заздалегідь не передбачив заходів, що забезпечують її добробут протягом усього рейса. У відповідних випадках слід ужити заходів для забезпечення під час рейса і по прибутті в місце призначення води, корму і відпочинку, а також усякого необхідного догляду, для чого заздалегідь робиться відповідне повідомлення.
- 6 Щоб уникнути яких-небудь затримок, партії тварин забезпечують відповідними супровідними документами, а повідомлення відповідній особі в пунктах здійснення імпорних і транзитних формальностей спрямовується якомога раніше.
- 7 Відповідальний за перевезення забезпечує чітке розмежування відповідальності за добробут тварин під час перевезення від часу відправлення до прибуття в пункт призначення, включаючи навантаження і розвантаження.

Стаття 8 – Супровідний персонал

1 З метою забезпечити необхідний догляд за тваринами під час усього рейса партії супроводжує супровідна особа, що відповідає за добробут тварин. Функції супровідної особи може виконувати водій.

2 Супровідна особа повинна пройти спеціальну і доречну підготовку або мати рівноцінний практичний досвід, який дає йому право ходити коло тварин, перевозити їх і забезпечувати догляд за ними, включаючи надзвичайні обставини.

3 Винятки з положень пункту 1 можуть бути зроблені в тому разі:

a коли відповідальний за перевезення тварин призначає представника для догляду за тваринами у відповідних пунктах відпочинку, їх напування й годівлі;

b коли тварин перевозять у контейнерах, що надійно закріплені, відповідно вентилюються і, за потреби, забезпечені достатнім запасом води і корму в таких роздавальних пристроях, що не перекидаються, а тривалість рейса не перевищує заплановану більш як удвічі.

Стаття 9 – Придатність для перевезення

1 Жодна тварина не підлягає перевезенню, якщо воно не придатна для передбачуваного рейса.

2 Хворих або травмованих тварини придатними для перевезення не вважають.

Це положення, однак, не поширюється на:

a тварин з незначними травмами або захворюваннями, перевезення яких не заподіяло б їм додаткових страждань;

b тварин, транспортованих з експериментальною або іншою науковою метою, схваленою відповідним компетентним органом влади, якщо захворювання або травма є частиною програми досліджень;

c перевезення тварин під ветеринарним спостереженням для або після екстреного лікування.

3 Особливих запобіжних заходів вживають щодо перевезення тварин на пізніх стадіях вагітності, тих, що недавно принесли, і дуже молодих тварин:

- вагітних самок ссавців не перевозять протягом періоду до пологів, рівного принаймні 10 % тривалості вагітності, а також протягом принаймні одного тижня після пологів;

- дуже молодих ссавців не перевозять до повного загоєння пупка.

За умови вжиття всіх необхідних запобіжних заходів, одержання консультації ветеринара й залежно від конкретного випадку, компетентний орган може зробити виняток для зареєстрованих кобил із лошам, яких підводять до жеребця після ожереблення.

4 Заспокійливі засоби застосовуються тільки тоді, коли вони конче необхідні для забезпечення добробуту тварин, тільки за рекомендацією ветеринара, і відповідно до національного законодавства.

Стаття 10 – Огляд, догляд

1 До завантаження тварин для міжнародного перевезення їх оглядає уповноважений ветеринар тієї країни, у якій лежить відправний пункт маршруту, котрий переконується в тому, що вони придатні для перевезення.

2 Уповноважений ветеринар видає сертифікат, у якому вказує вид тварин, підтверджує, що вони придатні до перевезення і, по змозі, зазначає реєстраційний номер або ж, за потреби, найменування чи інші прикмети транспортного засобу і тип використовуюваного транспорту.

3 У деяких випадках, за згодою між зацікавленими Сторонами, положення цієї статті можуть не застосовуватися.

Стаття 11 - Відпочинок, забезпечення водою і кормом до завантаження

1 Тварини мають бути підготовлені до планованого перевезення, привчені до корму, який одержуватимуть, і до систем подачі води й корму. Їх забезпечують водою, кормом і можливістю відпочити залежно від обстановки.

2 З метою зменшити напруження внаслідок перевезення, слід брати належний огляд на потребу деяких категорій тварин, таких як дикі, акліматизуватися до певного

способу перевезення до його початку.

3 Слід, наскільки можливо, уникати змішування тварин, що не вирощувалися в одній групі або не привчені одна до одної.

Завантажування і розвантажування

Стаття 12 – Принципи

1 Завантажування й розвантажування тварин здійснюється в спосіб, що не допускає заподіяння їм травм або страждань.

2 Завантажування тварин здійснюється з дотриманням габаритних норм (загальна площа і висота) і вимог щодо відокремлення відповідно до статті 17.

3 Завантажування тварин здійснюється якнайближче до відходу з місця відправлення.

4 Після прибуття в пункт призначення тварин якнайшвидше розвантажують, дають досить води і, якщо треба, корму та дозволяють відпочити.

Стаття 13 – Устаткування і процедури

1 Завантажування і розвантажування здійснюється з використанням належно спроектованої і влаштованої рампи, підйомника або навантажувальної площадки, крім випадків завантажування і розвантажування тварин у контейнерах, спеціально побудованих для цієї мети. Піднімання вручну допустиме при завантажуванні досить дрібних тварин і навіть бажане в разі молодих тварин, яким було б важко самотійно рухатися рампою. Усі вантажно-розвантажувальні засоби мають відповідати своєму призначенню, бути стійкими і перебувати в справному стані.

2 Конструкція і спосіб експлуатації усіх рамп і поверхонь пристосувань для пересування має запобігати можливості ковзання; їхній кут ухилу має бути якомога менший. У разі, коли їхній ухил перевищує 10 °, вони облаштовуються так, наприклад, драпкою, щоб забезпечити відсутність ризику або труднощів при підніманні або спускові по них тварин. За потреби устаткування оснащується бічним огородженням.

3 Під час завантажуванні транспортна одиниця має бути добре освітлена всередині, щоб тварини, залежно від відповідних потреб виду, могли бачити, куди вони йдуть.

4 Тварин вантажать тільки в ретельно очищений і, якщо треба, продезинфікований транспортний засіб.

5 Вантажі, що перевозять у тих же самих транспортних засобах, що й тварин, розміщують так, щоб вони не могли заподіяти тваринам травм, страждань або болю.

6 Якщо контейнери, у яких перебувають тварини, розміщуються в транспортному засобі один поверх іншого, вживають необхідних запобіжних заходів, щоб сеча й екскременти не потрапляли на тварин, розміщених унизу.

Стаття 14 – Поводження

1 Управляти тваринами слід спокійно й обережно з метою звести до мінімуму їхнє занепокоєння і збудження і задля того, щоб захистити тварин від того болю, страждань і травм, яких можна уникнути.

2 При завантажуванні і розвантажуванні слід уникати шуму, дій, що завдають тварині мук, або застосування надмірної сили. Тварині не завдають ударів і не натискають на особливо вразливі частини її тіла. Зокрема не можна м'яти, крутити або в інший спосіб травмувати хвост тварин, давити на їхні очі. Тварин не б'ють руками або ногами.

3 Тварин не підвішують за допомогою механічних засобів, не піднімають і не тягнуть за голову, вуха, роги, ноги, хвіст або руно і не застосовують будь-яких інших методів, що заподіюють біль.

4 Знаряддя, призначені для керування тваринами, використовуються винятково за своїм призначенням. Застосування знарядь, що випускають розряд електричного струму, уникають у максимально можливій мірі. За будь-яких обставин такі знаряддя використовуються тільки стосовно до дорослих представників великої рогатої худоби і дорослих свиней, що відмовляються рухатися, і тільки коли перед ними є досить місця для руху. Розряди завдовжки не більш як секунда можуть з відповідними інтервалами застосовуватися тільки до м'язів задньої частини тіла. Якщо тварина на розряд струму

не реагує, повторні розряди не застосовуються.

5 Особи, що керують тваринами не застосовують стрекала або інші знаряддя з гострою шпичкою. Дрючки або інші знаряддя, призначені для управління тваринами використовуються тільки в тому разі, коли їх можна застосувати до тіла тварини, не заподіюючи їй травм або страждань.

Стаття 15 – Відокремлення

1 Тварин під час перевезення відокремлюють одні від других в тому разі, коли їх змішування може, імовірно, призвести до їх травмування або страждань. Це положення застосовується зокрема до:

- a тварин різних видів;
- b тварин, ворожих одна до другої;
- c тварин, що значно відрізняється за розміром або віком;
- d невихолощеним дорослим самцям;
- e тваринам на прив'язі або без неї.

2 Положення пункту 1 не застосовуються в тих випадках, коли тварини вирощувалися в одній групі, привчені одна до одної, коли відокремлення спричинить їхнє занепокоєння або коли самок перевозять у супроводі потомства, яке вони вигодовують.

Методи перевезення

Стаття 16 – Підлога й підстилка

Спосіб експлуатації підлоги в транспортних засобах або контейнерах має зводити до мінімуму ризик ковзання і протікання сечі й екскрементів. Підлогу в транспортних засобах або контейнерах укривають підстилкою, що поглинає сечу й екскременти і є придатним матеріалом для відпочинку, якщо при цьому не застосовується альтернативний метод, що забезпечує тварині принаймні такі ж самі вигоди.

Стаття 17 – Габаритні вимоги (загальна площа і висота)

1 Тварин забезпечують достатнім простором для того, щоб у транспортному засобі або контейнері вони могли стояти в природному положенні. У той же самий час слід передбачати досить місця для лежання, якщо іншого не вимагають положення технічного протоколу або спеціальних умов захисту тварин.

Мінімальні вимоги до габаритів визначає технічний протокол, складений відповідно до статті 34 цієї Конвенції.

2 З метою запобігти травмуванню внаслідок надмірного переміщення використовують перегородки для поділу великих груп тварин або членування обори, в якій утримується менше тварин, аніж передбачає її звичайна місткість, внаслідок чого кожній припало б забагато місця.

3 Перегородки, що відповідають розмірові й видові тварин, за способом свого влаштування, закріплення й експлуатації повинні запобігати заподіянню тварині травм або страждань.

Стаття 18 – Прив'язування тварин

Коли тварини перебувають на прив'язі, використовувани для цього мотузки, прив'язі або інші засоби мають бути досить міцні, щоб не рватися під час перевезення в звичайних умовах, і досить довгі, щоб тварини могли, за потреби, лежати, їсти й пити. Їх улаштування виключає будь-яку небезпеку удушення або травмування. Тварин не прив'язують за роги, ноги, носові кільця і не перевозять зі зв'язаними до купи ногами. Тварин прив'язують винятково за допомогою пристосувань, що дозволяють їх швидко звільняти.

Стаття 19 – Вентиляція і температура

1 Забезпечується достатня вентиляція, яка цілком відповідає потребам тварин, з урахуванням, зокрема, кількості і типу транспортованих тварин і прогнозованих погодних умов протягом перевезення.

2 Контейнери укладають так, щоб не створювати перешкод для їх вентиляції.

3 У разі, коли тварин перевозитимуть за несприятливої температури і вологості, для захисту їхнього добробуту вживають слушні заходи.

Стаття 20 – Вода, корм і відпочинок

1 Під час перевезення через необхідні проміжки часу тваринам дають воду, корм і можливість відпочинку відповідно до їх виду і віку.

2 Технічний протокол, складений відповідно до статті 34 цієї Конвенції, визначає максимальний час перебування в дорозі і мінімальні вимоги до перерв між водопоєм і годівлею та до тривалості періоду відпочинку.

3 Вода і корм мають бути доброї якості, причому спосіб їхньої подачі тварині має зводити до мінімуму забруднення.

Стаття 21 – Самки, що годують

Самки, що годують, не супроводжуювані приплодом, тривалому перевезенню не підлягають. Однак у разі, якщо це неминуче, вони мають бути видосні незадовго до завантажування і під час перевезення – з інтервалом не більш як дванадцять годин.

Стаття 22 – Освітлення

Транспортний засіб обладнують переносним або стаціонарним джерелом освітлення, достатнім для загального огляду тварин і на той випадок, коли це треба під час перевезення, а також для водопою і годівлі.

Стаття 23 – Контейнери

1 Під час перевезення і перевантажування контейнери завжди перебувають у вертикальному положенні й мінімальною мірою піддаються різким поштовхам або розгойдуванню.

2 Контейнери надійно закріплюють з метою уникнути їх зсуву внаслідок руху транспортного засобу.

Стаття 24 – Догляд під час перевезення

Відповідальний за добробут тварин користується з кожної можливості для того, щоб перевірити їх і, якщо треба, відповідно доглянути.

Стаття 25 – Догляд у разі непередбачених обставин або нещасного випадку

Тваринам, що захворіли або отримали травми під час перевезення, якомога швидше надають першу допомогу; за потреби, їм надають ветеринарну допомогу або забивають у спосіб, що виключав би заподіяння їм зайвих страждань.

Спеціальні положення

Стаття 26 – Спеціальні положення щодо перевезення залізницею

1 Будь-який залізничний вагон, у якому перевозять тварин, має маркірування, що вказує на наявність живих тварин. Якщо тварин не транспортують у контейнерах, то внутрішні стінки вагона мають бути виготовлені з підходящого матеріалу, бути зовсім гладкі і мати на відповідній висоті кільця або штанги, до яких можна було б прив'язувати тварин.

2 В тому разі, якщо однокопитих перевозять не в окремих стійлах, їх прив'язують так, щоб усі вони розташовувалися головою до однієї стіни залізничного вагона або головою одне до одного. Однак лошат і необ'їжджений молодняк не прив'язують.

3 Великих тварин вантажать таким чином, щоб супровідний міг між ними пересуватися.

4 При складанні потягів і будь-яких інших переміщеннях вагонів приймають усі запобіжні заходи, щоб не допустити різких поштовхів вагонів, у яких перебувають тварини.

5 Слід користатися з кожної можливості для перевірки стану тварин, як передбачено статтею 24 цієї Конвенції, при всякій зупинці залізничних вагонів або зміні погодних умов.

Стаття 27 – Спеціальні положення щодо автомобільних перевезень

1 Транспортні засоби, у яких перевозять тварин, мають чітке і помітне маркірування, що вказує на присутність живих тварин.

2 Спосіб керування транспортними засобами має забезпечувати плавність при прискоренні, гальмуванні і здійсненні поворотів.

3 Транспортні засоби оснащують відповідним устаткуванням для навантаження і розвантаження відповідно до статті 13 цієї Конвенції.

4 Слід користатися з кожної можливості для перевірки стану тварин, що перебувають у транспортному засобі, як передбачено статтею 24 цієї Конвенції, під час

всякої зупинки або при зміні погодних умов.

Стаття 28 – Спеціальні положення щодо перевезення водним транспортом (за винятком трейлерних суден)

1 З метою забезпечити дотримання вимог щодо добробуту транспортованих тварин, компетентний орган країни, у якій провадиться завантажування, до видачі дозволу на завантажування здійснює інспектування:

a суден, спеціально сконструйованих або переобладнаних для перевезення домашньої худоби;

b обладнання і пристосувань на інших суднах, на яких перевозитимуть тварин.

2 Має бути влаштована система аварійної сигналізації, що сповіщає про будь-яку перерву в енергопостачанні системи примусової вентиляції.

3 Метою підтримки належної роботи примусової вентиляції забезпечують наявність відповідного, окремого від магістрального, вторинного джерела живлення.

3 Тварин не перевозять на відкритих палубах, окрім як у контейнерах або інших спорудах, що забезпечують належний захист від морської води.

4 При завантажуванні тварин на судно і розвантажуванні з нього власним ходом між пристанню і палубами для домашньої худоби влаштовують підходящі сходи, рампи і містки.

5 Завантажування тварин на судна для перевезення худоби і розвантажування з них здійснюється під наглядом уповноваженого ветеринара.

6 Приміщення для утримання тварин, рампи і проходи при завантажуванні і розвантажуванні належним чином освітлюють, щоб тварини, залежно від відповідних особливостей виду, могли бачити, куди вони йдуть.

7 Забезпечується прямий доступ як тварин, так і персоналу, що супроводжує їх, до всіх обор, стійл і контейнерів.

8 Проходи для тварин відповідають особливостям транспортованих видів, зокрема вони не мусять мати гострих граней, а гострих кутів і виступів має бути якомога менше.

9 Усі частини судна, де розташовують тварини, мають пристосування, що гарантують ефективний стік, і утримують у доброму санітарному стані.

10 На судні є такі запаси питної води, корисних для здоров'я кормів і підходящого матеріалу для підстилки, яких вистачить для задоволення потреб тварин з урахуванням тривалості перевезення.

11 На випадок непередбачених затримок на борті судна тримають резервний запас води, а в разі тривалих рейсів, корму і підстилки для тварин.

12 Спосіб зберігання запасів корму і підстилки забезпечує їхній захист від вологості, впливу негоди і моря. Корм і підстилку зберігають так, щоб не створювати перешкод для систем вентиляції, освітлення і стоків та не захаращувати проходи.

13 Для роздачі води і кормів використовують пристосування, що відповідають числу, розмірові і видові тварин.

14 Передбачається можливість ізолювати тварин, що захворіли або отримали травму під час перевезення.

15 На випадок крайньої потреби, тварину можна забити з дотриманням положень, викладених у статті 25 цієї Конвенції, для чого має бути пристосування для забою тварин відповідного виду.

Стаття 29 – Спеціальні положення щодо перевезень в автомобілях або залізничних вагонах на борту трейлерних суден

1 В разі, якщо тварин перевозять в автомобілях або залізничних вагонах на борту трейлерного судна, зокрема на закритих палубах, вживають особливих заходів, щоб гарантувати тваринам належну вентиляцію протягом усього рейса. Автомобілі і залізничні вагони розміщують так, щоб тварини мали максимальну вигоду від отворів для впуску свіжого повітря.

2 Відповідальному за добробут тварин забезпечують доступ до них з метою огляду і, якщо необхідно, догляду за тваринами, напування і годівлі під час перевезення.

3 Автомобілі, залізничні вагони і контейнери оснащують у відповідних місцях достатньою кількістю справних кріплень належної конструкції, що дозволяють їх надійно закріпити на судні. Перед виходом у море автомобілі, залізничні вагони і контейнери на судні закріплюють, щоб запобігти їх зсувові внаслідок руху судна.

4 Автомобілі і залізничні вагони, у яких розташовують тварини, перевозять тільки на відкритій палубі в положенні, що забезпечує належний захист від морської води з урахуванням захисту, що забезпечує конструкція таких автомобілів або залізничних вагонів.

5 Улаштовується система аварійної сигналізації, що сповіщає про будь-яку перерву в енергопостачанні суднової системи примусової вентиляції. З метою підтримки належної роботи примусової вентиляції забезпечується наявність відповідного вторинного джерела живлення.

6 Уживають заходів щодо постачання тварин прісною водою і кормом на випадок непередбачених затримок або виникнення іншої потреби.

7 В разі крайньої потреби, якщо тривалість перевезення перевищує дві години, тварину можна забити з дотриманням положень, викладених у статті 25 цієї Конвенції, для чого має бути пристосування для забою тварин відповідного виду.

Стаття 30 – Спеціальні положення щодо повітряного перевезення

1 Якщо якість, температуру і тиск повітря немає змоги підтримувати у відповідних межах протягом усього рейса, перевезення будь-яких тварин не допускається.

2 Командир повітряного судна отримує інформацію щодо видів транспортованих на борту літака живих тварин, їх розташування і кількості, а також про будь-які необхідні дії. У разі перевезення тварин у відкритих для доступу вантажних відсіках, командира якомога швидше повідомляють про будь-які відхилення, що стосуються тварин.

3 Завантажування тварин на літак здійснюється якомога ближче до запланованого часу відльоту.

4 Ліки можуть застосовуватися лише в випадку виникнення відповідної проблеми і мають уводитися ветеринаром або іншою компетентною особою, яка одержала інструкції щодо їх використання. Командира судна якомога швидше інформують про будь-який випадок уведення ліків під час польоту.

5 На випадок крайньої необхідності і за умови забезпечення доступу обслуговуючого персоналу до тварин, відповідно до статті 25 цієї Конвенції, слід передбачати наявність відповідних до видів тварин заспокійливих засобів і/або засобів для евтаназії, які застосовуються тільки за погодженням із командиром судна.

6 Обслуговуюча особа перед вильотом одержує інструкції щодо порядку зв'язку в польоті і має бути здатною підтримувати ефективний зв'язок з командою. Багатобічні консультації

Стаття 31 – Багатобічні консультації

1 Сторони проводять багатобічні консультації в рамках Ради Європи протягом перших п'яти років із дня набуття цієї Конвенцією чинності, а після цього – раз на п'ять років або, на вимогу більшості Сторін, частіше.

2 Консультації проводяться на зустрічах, які скликає Генеральний секретар Ради Європи.

3 Кожна Сторона має право призначити для участі в цих консультаціях одного або більше своїх представників. Сторони повідомляють імена своїх представників Генеральному секретареві Ради Європи принаймні за один місяць до зустрічі. Кожна Сторона має право голосу. Кожне держава-учасник Конвенції володіє одним голосом.

4 Після приєднання до Конвенції Європейське Економічне Співтовариство користується в питаннях своєї компетенції правом голосу, рівним кількості голосів, що належать його державам-членам, які є Сторонами цієї Конвенції; Європейське Економічне Співтовариство не користується правом голосу в тих випадках, коли своїм правом користуються відповідні держави-члени і навпаки.

5 Сторони можуть звертатися по консультацію до експертів. Вони можуть, діючи за власною ініціативою або на вимогу відповідного органа, запропонувати будь-якому

міжнародному або національному урядовому або неурядовому органів, що володіє технічною компетентністю в сферах, охоплених цією Конвенцією, мати свого спостерігача на одному з раундів або на частині раунду своїх консультацій. Ухвала про запрошення таких експертів або органа приймається більшістю з двох третин поданих голосів.

6 Після кожної консультації Сторони представляють Комітетові Міністрів Ради Європи доповідь щодо консультацій і функціонування Конвенції.

7 Сторони складають регламент консультацій з урахуванням положень цієї Конвенції.

Стаття 32 – Функції багатобічних консультацій

Сторони в рамках багатобічних консультацій відповідають за здійснення контролю за застосуванням цієї Конвенції. Зокрема вони можуть:

a розробляти технічні протоколи до цієї Конвенції відповідно до положень статті 34;

b вносити пропозиції про будь-які необхідні зміни цієї Конвенції і вивчають внесені відповідно до положень статті 35;

c вивчати, на вимогу однієї або більшого числа Сторін, питання щодо інтерпретації цієї Конвенції;

d подавати рекомендації Комітетові Міністрів щодо приєднання до Конвенції інших Держав.

Технічні протоколи

Стаття 33 – Об'єкт

Сторони приймають технічні протоколи до цієї Конвенції стосовно вимог до габаритів (стаття 17), забезпечення водою, кормами і відпочинком відпочинку (стаття 20). Вони можуть також приймати інші технічні протоколи з метою встановлення технічних норм з виконання положень, які містяться в цій Конвенції.

Стаття 34 – Прийняття і набуття чинності

1 Технічний протокол приймається більшістю з двох третин поданих голосів, а потім направляється для схвалення в Комітет Міністрів. Після схвалення текст направляється Сторонам для прийняття.

2 Технічний протокол набирає чинності щодо тих Сторін, які його прийняли, першого дня місяця, що настає по закінченні одного місяця з того дня, коли три Сторони, включно принаймні з двома державами-членами Ради Європи, сповістили Генерального секретаря про прийняття такого протоколу. Щодо будь-якої Сторони, яка приймає його згодом, відповідний протокол набуває чинності першого дня місяця, наступного по закінченні одного місяця з того дня, коли ця Сторона сповістила Генерального секретаря про прийняття протоколу.

3 З метою підготовки технічних протоколів Сторони стежать за подіями в сфері наукових досліджень і новими методами перевезення тварин.

Стаття 35 – виправлення і доповнення

1 Будь-яке виправлення до технічного протоколу до цієї Конвенції, запропоноване Стороною або Комітетом Міністрів, спрямовується Генеральному секретареві Ради Європи, який його пересилає державам-членам Ради Європи, Європейському Економічному Співтовариству і будь-якій державі, що не є членом, яка приєдналася або одержала запрошення приєднатися до цієї Конвенції відповідно до положень статті 38.

2 Будь-яке виправлення, запропоноване відповідно до положень попереднього пункту розглядається не менш, ніж через шість місяців після дати його розсилання Генеральним секретарем, у рамках багатобічної консультації, на якій воно може бути прийняте Сторонами більшістю з двох третин. Прийнятий текст направляється Сторонам.

3 Першого дня місяця після спливу вісімнадцяти місяців із дня прийняття виправлення на багатобічній консультації, за умови, що повідомлення про свої заперечення направило не більш однієї третини Сторін, виправлення набуває чинності для тих Сторін, які не висловили свого заперечення.

Врегулювання суперечок

Стаття 36 – Врегулювання суперечок

1 В разі виникнення суперечки щодо інтерпретації або застосування положень цієї Конвенції, відповідні компетентні органи Сторін проводять консультації. Кожна Сторона повідомляє Генеральному секретареві Ради Європи назви й адреси своїх компетентних органів.

2 Якщо суперечка не врегульована таким чином, то вона на прохання однієї зі сторін суперечки передається до арбітражу. Кожна сторона призначає арбітра, і ці два арбітри призначають третейського суддю. Якщо одна з двох сторін суперечки не призначила свого арбітра протягом трьох місяців після вимоги про арбітраж, його призначає на прохання іншої сторони суперечки Голова Європейського суду з прав людини. Якщо останній є громадянином країни, що є однієї зі сторін суперечки, то ці обов'язки виконує заступник Голови Суду або, якщо заступник Голови є громадянином країни, що є стороною суперечки, старший за віком член Суду, що не є громадянином країни будь-якої зі сторін суперечки. Та ж процедура застосовується в тому випадку, якщо арбітри не можуть дійти згоди щодо обрання третейського судді.

У випадку суперечки між двома Сторонами, одна з яких є державою-членом Європейського Економічного Співтовариства, причому останнє також є Стороною, інша Сторона звертається з вимогою про арбітраж і до держави-члена і до Співтовариства, які її спільно повідомляють протягом трьох місяців після одержання про те, чи буде за сторону суперечки виступати держава-член, чи Співтовариство чи спільно – держава-член і Співтовариство. За відсутності такого повідомлення протягом згаданого терміну держава-член і Співтовариство розглядаються для цілей застосування положень, що визначають формування складу і регламент третейського суду, як одна й та сама Сторона суперечки. Той же порядок застосовується в разі, якщо держава-член і Співтовариство спільно виступають як Сторона суперечки.

3 Арбітражний трибунал затверджує свій власний регламент. Його рішення приймаються більшістю голосів. Його постанова, що ґрунтується на цій Конвенції, є остаточною.

4 Процедура врегулювання суперечок не застосовується до спорів, стосовних до питань, які перебувають у компетенції Європейського Економічного Співтовариства, або до визначення меж цієї компетенції між Сторонами, які є членами Європейського Економічного Співтовариства, або між такими членами і Співтовариством.

Заклучні положення

Стаття 37 – Підписання, ратифікація, прийняття, схвалення

1 Ця Конвенція відкрита для підписання державами-членами Ради Європи і Європейського Економічного Співтовариства. Вона підлягає ратифікації, прийняттю або схваленню. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття або схвалення здають на зберігання Генеральному секретареві Ради Європи.

2 Держава-сторона Європейської Конвенції про захист тварин в міжнародному перевезенні, відкритої для підписання в Парижі 13 грудня 1968 р., не може здати на зберігання ратифікаційну грамоту або документ про прийняття або схвалення без попередньої або одночасної денонсації згаданої Конвенції.

3 Ця Конвенція набуває чинності після спливу шести місяців з того дня, коли чотири Держави заявлять про свою згоду на обов'язковість цієї Конвенції відповідно до положень попередніх пунктів.

4 Якщо, в силу застосування попередніх двох пунктів, денонсація Конвенції від 13 грудня 1968 р. не набула б чинності одночасно з набуттям чинності цією Конвенцією, держава, що домовляється, або Європейське Економічне Співтовариство може, здаючи на зберігання ратифікаційну грамоту, документи про прийняття або схвалення, заявити, що вона продовжує до набуття чинності цією Конвенцією застосовувати Конвенцію від 13 грудня 1968 р.

5 Щодо будь-якої держави або Європейського Економічного Співтовариства, що, підписавши цю Конвенцію, згодом висловлюють свою згоду на її обов'язковість, Конвенція набуває чинності після спливу шести місяців із дня здавання на зберігання

своєї ратифікаційної грамоти або документа про прийняття або схвалення.

Стаття 38 – Приєднання держав, що не є членами

1 Після набуття чинності цією Конвенцією Комітет міністрів Ради Європи може запросити будь-яку державу, що не є членом Ради Європи, приєднатися до цієї Конвенції шляхом ухвалення рішення більшістю, передбаченою в статті 20. *d* Статуту Ради Європи й одноголосним голосуванням представників Договірних держав, що мають право засідати в Комітеті.

2 Щодо будь-якої Держави, що приєднується, ця Конвенція набуває чинності після спливу шести місяців із дня здавання на зберігання документа про приєднання Генеральному секретареві Ради Європи.

Стаття 39 – Застереження про територіальну застосовність

1 Кожна держава або Європейське Економічне Співтовариство в момент підписання або здавання на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, схвалення або приєднання може вказати територію або території, до яких застосовуватиметься ця Конвенція.

2 Будь-яка держава або Європейське Економічне Співтовариство будь-коли згодом може шляхом спрямування заяви на ім'я Генерального секретаря Ради Європи поширити дію цієї Конвенції на будь-яку іншу територію, зазначену в такій заяві. Щодо такої території ця Конвенція набуває чинності після спливу шести місяців із дня одержання заяви Генеральним секретарем.

3 Будь-яка заява, зроблена відповідно до попередніх двох пунктів, стосовно до будь-якої території, згаданої в такій заяві, може бути відкликана шляхом спрямування повідомлення Генеральному секретареві. Відкликання набуває чинності після спливу шести місяців із дня одержання такого повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 40 – Денонсація

1 Будь-яка Сторона може будь-коли денонсувати цю Конвенцію шляхом спрямування повідомлення на ім'я Генерального секретаря Ради Європи.

2 Така денонсація набуває чинності після закінчення шести місяців із дня одержання такого повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 41 – Повідомлення

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє держави-члени Ради Європи, Європейське Економічне Співтовариство і будь-яку державу, що приєдналася або одержала запрошення приєднатися до цієї Конвенції, про:

a будь-яке підписання;

b будь-яке здавання на зберігання ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, схвалення або приєднання;

c будь-яку дату набуття цією Конвенцією чинності відповідно до статей 37 і 38;

d будь-який інший акт, повідомлення або сповіщення, що стосується цієї Конвенції.

На посвідчення чого підписані нижче, належно на те вповноважені, підписали цю Конвенцію.

Вчинено в..... року англійською і французькою мовами, причому обидва тексти мають однакову силу, в одному примірнику, який зберігатиметься в архівах Ради Європи.

Генеральний секретар Ради Європи направляє засвідчені копії кожній з держав-членів Ради Європи, Європейському Економічному Співтовариству і кожній державі, запрошеній приєднатися до цієї Конвенції.